

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta F. Martini || Luther August.|| apud. D. Legatu[m]
Apo-||stolicu[m] Augustae**

Luther, Martin

[Leipzig], [1518]

VD16 L 3640

Pio Lectori F. Martinvs Lvther. S.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32384

PIO LECTORI F. MARTINVS
LVTHER. S.

Cⁱgnoscē mihi chariss: lector, q^{uod} toties nugis meis horas tibi perdo, facio id multū inuit⁹, dandum rogo putes, & hoc necessitati, placuit in cœlo, ut & ego fabula hominū fierem, q^{uod} tñ sic me debere dño p̄fiteor, ut nō dubitē id totū, iis quoq^{ue} hoib⁹ tribuendū, quibus tanta est auriū pietas, ut suauissima piissimaq^{ue} ueritate offendantur, usq^{ue} ad inanem cordis & oris & operis impietatē. Vexā uerū iam diu Ioannē Reuchlin secretariū Cōsultorē, uexāt nūc me quæstionariū (ut sic dixerim) disputatorē, nec p̄silia, nec disputatiōes paſiuri. Speram⁹ fore deiceps, ut pr^o ocio suo ifcēlicissimo, somnia quoq^{ue} & cogitationes mortaliū uexent. Q^{ui} eñ ab iis Behemoth dentib⁹ secur⁹ est, q^{uod} eos deuorāt, qui secrete p̄sulūt, aut aperte doceri tñ petunt⁹. Nouū (deū immortale) & memorabile crimen, uoluuisse doceri, & quæsiuisse ueritatē. Atq^{ue} id in Ecclesia regnoq^{ue} ueritatis. In qua etiā oportet rationē reddi om̄ibus poscentibus. Sed hæc alias. Nunc mi lector, quod ago tale est, uideo libel los ædi, & rumores uarios spargi de actis meis Angustensibus, q^{uod} uere nihil ibi egerim, q^{uod} q^{uod} tempus & sumpt⁹ perdidī, nisi id satis abunde fuerit operis, q^{uod} nouā audiui lingua latīna, scz, q^{uod} ueritatē docere, idem sit, quod Ecclesiam perturbare. Adulari uero & Christū negare, id est, Ecclesiam Christi pacificare & exaltare. neq^{ue} eñ uideo, quō tu non sis barbarus Romanis, & Romani tibi, si hanc nescieris eloquentiā, etiā si alias Ciceronis eloquentiā superes. Igif ne in alterutrā partem, uel amici nimiū eleuēt, uel inimici nimiū deprimāt causam, uolo ipse in publicū dare ea, quæ obiecta mihi & quæ a me responsa fuere, simul uel hoc testimonio, notum facturus, me p̄stitisse satis arduā, & abunde fidelē obedientiā Romano Pontifici, primū, q^{uod} paupercul⁹, imbecillisq^{ue}, pedester tñ tantis itineri & periculis me dedi, nec iustissimas & honestissimas, oīm iudicio, absentia causas, apprehendi. deinde coram eis sisti passus, qui de factione partis aduersaria, iustissime poterant me rejici. Has aut in quas & difficiles 2ditiones (q^{uod} tum nasus olfacit) ideo mihi uident⁹ amici isti adorasse, & om̄ia p̄struxisse, ut nō ueritatis inquisitionē, sed perditionē meā facillime operarent, nec aduentum meū sperasse, sed cōtumaciā meā defyderasse uidentur, quo

satis mox censuris, causaq; nec audita nec cognita, triumpharent.
Cuius rei non leue argumentū mihi fuit, q; post aduentū meū pri
mo captū est queri, in quibus nā accusarer. Atq; usq; hodie sunt in
domo Caiphæ scripta mea, ubi querunt aduersus me falsa testio
nia, nec adhuc inuenta sunt. Etiā iste (ut video) nouus mos, no
numq; ius Romanæ curiæ coepit, ut Christū prius capiant, deinde
quid obiificant, querant. Duo tamen mihi, immo unū, quod spe
ciem haberet, obiectū est cōmētū extrauagātis, ut uidebis statim.
C Igitur ne & Illustriss: Principē Electorē Fridericū ducem Saxo
niæ &c. frustra p me laborasse permitterē (clementissime em me
& sumptu & Epistolis cōmēdatitiis puidit, atq; ut causa ex urbe cō
mitteretur, gratiosissime iam antea laborauerat) ueni Augustā,
suscepimusq; fui a Reuerendiss. dño Cardinale Legato, satis clemē
ter ac prope reuerentijs, uit enim est, omnib⁹ nominibus alius, q
hi fratrum uenatores robustissimi. Hic, ubi se noile meū dispu
tare dixisset, sed suauiter & paterne rem componere, tria mihi de
mandato dñi Papæ (ut asserebat) facienda proposuit. Primū, ut
ad cor redirem, erratusq; meos reuocarem. Deinde pmitterem in
futurū abstinere ab eisdem. Terrio, & ab omnibus quibus Ecclesia
perturbari possit. Ego qui talia, etiam Vuittenbergæ sine periclis,
sine labore tanto, me facere potuisse uidelq; nec in Augusta mihi
fuisse querenda, mox petii doceri, in quibus errassim, me nō esse
mihi consciū ullius erroris, tunc prulit extrauagantē Cle. Sexti
q;æ incipit. Vnigenitus &c. q contra eam, asseruissim ppositiōe
lviii, non esse merita Christi indulgentiæ thesaurum. Urgebat
itaq; ut reuocarē, instabatq; cū fiducia, certissimus de uistoria. con
fidebat enim, atq; adeo securus plumebat, me nō uidisse Extrau
gantē, fretus fortassis eo, quod nō omnes codices eam habent.
C Secūdo obiecit, quod ppositione. vii. inter declarandū docue
ram necessariā esse fidem, accessuro ad sacramentū aut in iudiciū
accessurū. Hanc enim nouā & erroneā doctrinā putari uoluit. Sed
potius incertū esse omnē accedētē, ḡiam conseqretur nec ne. faci
ebatq; haec fiducia sua, pr̄sertim arridentibus, & pro more suo ca
chinantibus Italīs cæteris familiarib⁹ suis, ut uicto similis uiderer.

RESPONDP TVNC.

C Mihi non solū istam Cle. esse diligenter uisam, sed & alterā ei⁹
anulam & analogā Sixti quarti (uere enim legeram ultraq; una

A ii .